

Heil, Hitler!, o com sobreviure...

La història. Berlín, 1942-43. Cioma Schönhaus, jueu de 21 anys, fa la viu-viu treballant en un taller d'armament nazi, alhora cau bé a un jueu falsificador de documents que li proposa col·laborar, el noi accepta i a partir d'aquest moment la vida prendrà un caire diferent, positiu...

Les formes. Com tot film basat en fets reals, del que tracta és de creure't, fil per randa, allò que veus i sents (que dirien els fidels al neorealisme). Així, "El falsificador de passaports" ('Der passfälscher', El falsificador) posa imatges, so i música a les memòries que Cioma Schönhaus va escriure per relatar les seves peripècies diàries per sobreviure en Berlín sota la brutal dictadura del nacionalsocialisme d'Adolf Hitler.

A les mans de la cineasta alemanya Maggie Peren (Heidelberg, 48 anys), l'odissea personal del jove Cioma adopta la forma híbrida de comèdia picaresca i de melodrama existencial en una època summament adversa per viure en societat. Vaja, que si el 'Bon dia' s'ha substituït per l'obligat '¡Heil, Hitler!' (¡Hola, Hitler!) ho tens més que magre per desobeir i seguir el corrent quotidià del veïnat que et circumda, agreujat, a més, pel fet de ser un jueu desclassat. En aquest sentit, Maggie Peren sembla inspirar-se en "La vida es bella"

(1997) de Roberto Benigni. Decideix, per tant, treure punta còmica a la capacitat per al mimetisme de que fa perfecta gala el protagonista. Així, a la manera amb que animals i plantes s'apropien de les formes per semblar-se als organismes que els envolten (i els devoren), un Cioma camaleònic canvia d'imatge a conveniència. Aquestes escenes seran el bo i millor d'una pel·lícula que pateix de serioses arrit-

mies, tan aviat narratives com rítmiques, que llastren la capacitat empàtica que pretén abastar el film d'avui. Aleshores, quan aquest falsificador (de vides i de documents) entra en caiguda lliure, el discurs optimista cau també en contradicció flagrant, per molt que en el tram final es pretengui abonar allò del somriure vital, peti qui peti. O la

resiliència amb que avui, qui més qui menys, saluda com solució per a tot. A lamentar l'estrident veu amb que s'ha doblat a la portera Frau Peters. ¡Heil, Hitler!

El fons. Bona cara, bon semblant i endavant. Per tant, mimetitzat amb l'entorn.

La imatge. Un clenxinat i ros germànic Cioma fent quadrar els SS que demanen la documentació.

La frase. "Un no pot escollir el què li diu el cor", es lamenta Cioma. Fia't, doncs, del cervell.

La recomanació. Per interessats a sobreviure en temps crítics.

El falsificador de passaports

'. Directora:

Maggie Peren.

Intèrprets:

Louis Hofmann,

Jonathan Berlin,

Luna Wedler,

Nina Gummings.

Alemanya-

Luxemburg,

2022. 116'.

JCA Alpicat